

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

PERE ERIZ.

Notabilíssim artista
que dibuixa ab gran soltura
y ha ilustrat, entre altras obras,
«Misterios de la locura».

Eriz
91

CRÓNICA.

La Exposició de Bellas Arts, que va tancar-se *solemnement* lo dia 29 del passat mes de juny, continuava oberta sense la menor *solemnitat*.

Ab l'excusa de que 'ls artistes han de retirar los quadros, la majoria de aquests—y qui diu quadros diu també esculturas, dibuixos y demés produccions artísticas—permaneixen en lo seu siti, á la vista dels visitants, que aquesta vegada poden donarse 'l gust de penetrar en lo Palau de Bellas Arts, pagant no més que mitja entrada, ó sigan 50 céntims de pesseta.

Aixís com avants de l'obertura del artístich concurs va haverhi 'l *vernissatge*, després de la clausura hi ha hagut lo que podriam dirne 'l *reixupó*.

Lo que no hi ha hagut avants, ni després, ni may, es un rétul que indiqui quinas son las obras que ha acordat adquirir l' Ajuntament, previ dictamen del Jurat.

Un individu del Jurat al qual li manifestava la mèva extranyesa, 'm va respondre:

—Home, no siga impacient. Com que de totas maneras las obras escullidas s' han de quedar á la casa, al seu dia bè prou que las veurá.

Davant de aquesta resposta, li vaig observar:

—Es que á mi no sols me convindria véurerlas, sino ademés compararlas ab las que han quedat desatesas, y aixís sabriam fins á quin punt lo Jurat ha procedit ab lo degut acert.

Una riälla indefinida sigué la contestació que va donar al mèu desitj. Y com jo insistís encare, va dirme:

—Y bè, vaja... ¡dèixis'ho corre!

Que hi ha disgustos y disgustos forts entre 'ls artistes, es inútil consignarho. Mentres se celebrin exposicions y 's fassan trias, mentres se reparteixin premis, y encare més, mentres se reparteixin quartos, hi haurá sempre descontents.

Pero lo que importa averiguar es fins á quin punt l' enfado de alguns artistes es legitim y fundat, y aixó, desenganyinse, no pot ferho sino 'l públich, aquest Jurat que no elegeix ningú, y qu' en materias opinables, actúa de Tribunal suprem.

L' opinió pública veuria si es cert que per contentar als uns, s' ha de descontentar als altres, sense que ho meresquessen.

L' opinió pública descobriria quin criteri ha presidit en la elecció de las obras destinadas al Museo municipal: si 'l de comprarne moltes y mitjanas ó pocas y bonas.

L' opinió pública, en fi, trassaria 'l camí que ha de seguirse en lo successiu, perque las Exposicions de Bellas Arts, á las quals lo poble de Barcelona dedica la seva atenció preferent, compleixin lo seu objecte, y sigan fructuosas en los seus resultats.

Jo he sentit parlar de que la rebaixa que s' ha fet en la tassació de las obras no ha sigut equitativa, ni molt menos ajustada al mèrit de las mateixas. També he sentit dir que en molts cassos la dita rebaixa no s' ha realisat, previ acort ab los artistes favorecuts.

Y no es aixó encare lo pitjor.

Se m' assegura que alguna obra que estava consignada en lo fallo del jurat, s' ha quedat en terra al procedir l' Ajuntament á la elecció defi-

nitiva; mentres en cambi alguna altra que en lo dit fallo no figurava per res, l' Ajuntament l' ha adquirida, compromententse á pagarla á molt bon preu.

Aixó es tan irregular, que, si resulta cert, com casi ho arribo á creure, s' haurá comés la més flagrant y odiosa de las injusticias.

Ja no podrà alegarse per justificar semblant conducta, l' escassés de fondos destinats á l' adquisició de produccions artísticas, perque si no hi havia diners per adquirir tot lo que 'l Jurat tingué á bè designar ¿cóm n' hi ha hagut per comprar alguna obra de la qual lo Jurat ni tan siquiera va recordarse?

Sempre 'm vaig temer que 'l testament que l' anterior Corporació municipal va fer ab tanta precipitació, seria fatal als interessos de Barcelona; pero ara resulta que sobre ser fatal en molts punts, en alguns altres resulta injust de tota evidència.

No sembla sino que 'l malalt, al dictarlo, estava desvariejant.

Per lo tant, es al mèu entendre necessari que l' actual Ajuntament s' apressuri á revisar-lo y despullantse de tota prevenció, en pro ni en contra de aquells que al anarse'n de la Casa gran, deyan:—«Ja ho trobaran tot fet»—tracti de veure si 'l famós testament adoleix de tals vicis, que 's fassa indispensable decretar la seva nulitat.

Per lo que respecta als artistes expositors, se 'm figura que hi ha algunas cosas una mica massa crespas.

¿No 's trobará cap regidor dels actuals que tracti de averiguarho? Me sembla que no ha de faltar qui ho intenti, si quiera perque las *Bellas Arts* ara y sempre triunfin sobre las *Malas Arts*.

* * *

¿Saben que 'l títol sol de l' obra de *Mister Fúster*, de que parlavam la senmana passada en un *esquellot*, va excitar de una manera especial l' interés de molts aficionats y artistas?

L' obra 's titula: *La acuarela y sus aplicaciones*, y com á Barcelona no faltan bons acuarelistas, desitjosos de instruhirse y de ilustrarse, sobretot quan las lliçons y ensenyansas procedeixen de una persona tan competent é ilustrada com *Mister Fúster*, sigueren molts los que tractaren de adquirir un exemplar de la mateixa.

De un d' ells sé, que disposantse á gastar las deu pessetas (preu que va acceptar l' Ajuntament de que 'l mateix *Mister Fúster* formava part, per cada un dels 300 exemplars que acordá adquirir), recorregué adelarat totas las llibrerías de Barcelona.

—¿Tenen *La acuarela y sus aplicaciones*?—preguntava.

Y á tot arréu, com si 'ls parlessin de la lluna.—Pero ¿es possible, deya ell, que una obra tan important y tan notable—perque sent de *Mister Fúster* ha de ser notable é important—no 's trobi en cap llibrería, á disposició del públich?

—En lloch se troba—replicava un altre.—Jo li buscada també, pera llegirla y posarla després á la mèva biblioteca al costat del *Código Fabra*, perque no sé si saben que jo acostumo á colocar los llibres per familias... Los gendres al costat dels sogres.. Donchs noys, m' hi hagut de quedar ab las ganas. Lo llibre de *Mister*

Fúster no 'l tèn ningú ni sé que ningú l' haja vist.

—Tant es aixís—afegí un tercer—que jo no sols he recorregut al mateix objecte que vostés totas las llibrerias, sinó ademés totas las imprentas, per veure si descubrint allà hont l' han imprés podia averiguar allà hont la venen. Donchs també he fet salat. En cap imprenta de Barcelona m' han sabut donar rahó de la *Acuarela y sus aplicaciones*... De manera que al igual que tots vostés, m' he quedat á tres quarts de quinze.

Aixó es lo que hi ha. Lo llibre de *Mister Fúster* no 's troba en lloch; lo llibre de *Mister Fúster* no l' ha vist ningú fins ara, que jo sápigam. Y á pesar de tot, en lo famós testament de la última corporació municipal hi figura una clàusula concebuda en los següents termes:

«S' acorda adquirir 300 exemplars de l' obra de D. Mariano Fuster, titulada: *La acuarela y sus aplicaciones*, á deu pessetas l' exemplar.»

¿Es cert que s' ha fet aquest legat de 3,000 pesetas á una criatura qu' encare tèn de naixer?

¿Es cert que s' han comprat 300 exemplars de un llibre qu' encare s' ha de imprimir?

En aquest cas serà precis reconeixer que l' Ajuntament que va cesar lo dia primer de juliol y del qual *Mister Fúster* formava part, entre las moltas y bonas qualitats que 'l distingian s' hi conta la de un amor entranyable y cego á la familia.

Altres Ajuntaments gastarán diners, si 's vol, en comprar rebrechs qu' están podrintse en un recó de llibreria; l' Ajuntament últim, en cambi, ha preferit comprar obras *non natas*.

Y si no es aixís, si 'l llibre está realment imprés, conjuro desde ara á *Mister Fúster* á que vencent la sèva modestia, 'l posi á la venta desseguida, per acallar murmuracions y donar ocasió al públich de admirar l' hermosura de aquest primer fill de la sèva inteligencia, que sent d' ell, per forsa ha de ser molt cayo.

Una frase y acabo la present crónica... *municipal*.

Estava reunit un Ajuntament que jo sé, en sessió privada, á fi d' elegir una comissió en la qual hi havian d' estar representats tots los grups y grupets que componen aquella corporació. No hi havia per part de la presidencia, la decissió y la energia necessarias pera posar á alguns dels que més bullian los peus á rotllo, quan á un dels presents, que sempre 'n tèn de bonas, se li ocorregué dir:

—¿Sab que sembla aquest Ajuntament? Una capsa de colors sense pinzell.

P. DEL O.

DUPTE.

Per poder demostrarte, bella nina,
lo verdader é inmens qu' es mon amor,
á ta galta, qu' apar una rosella
hi vaig estampá un jorn un sol petó.

Mes tú de tal acció molt t' enuntjares
y fou gran la extranyesa que 'm causá,
sapiguent que n' ets molt despreocupada...
(puig ja ab alguns minyóns has festejat).

Pro avuy ho he meditat ab més de calma
y un dupte se m' acut, y es que no sé
si per aquell petó tú t' enfadares
ó perque te 'n vaig fer un solzament.

CANDOR SALAMÉ.

GÉNERO D' ISTIU.

I.

—¡Bonas tardes!

—¡Ditxosos ulls que 'l poden veure!—

Las primeras paraulas las ha ditas l' Enrich, un jovenet molt elegant, molt ben relacionat... y molt conegut entre 'ls inglesos.

La segona frasse es del sastre, en qual taller acaba d' entrar l' Enrich en aquest moment.

—Vinch—diu lo jove elegant—á arreglar los meus comptes.

—¡Gracias á Dèu! ¿porta quartos?

—Si... y nò. Millor dit, me pendrà la mida d' un traje d' istiu, y al entregármel, ho saldarem tot plegat.

Lo sastre fa una mueca extranya y murmura:

—¿Més farsell encara?

—¡Home!... ¿no li dich que en lo moment de rebre 'l traje que li demano farém toquém y toquém?

—¡Oh, toquém y toquém!... Aixó no significa gran cosa... ¿Vol dir toquém y cobrém?

—¡Y donchs!—

Lo senyor Coll—lo sastre—agafa 'l centímetro y mastegant paraulas ininteligibles, pero que l' Enrich entén perfectament, pren la mida del traje que 'l jovenet demana.

—Bueno—diu aquest:—avuy som dillúns; lo necessito per dimecres sens falta. Marxo á fora...

—Pero pagará avants de marxar ¿eh?

—¡Per supuesto!...

—¡Es que no fem bromas! ¡Miri que ab aquest vestit lo compte de vosté pujará á cinquanta sis duros...!

—¿No li dich que ara ho arreglaré tot junt?

—Dèu ho fassi.

—Bueno, Dèu que fassi lo que vulga; vosté fassim lo traje. Sobre tot, dimecres. Es una cosa necessaria: ¿puch contarhi?

—¡Tant pogués contar jo ab cobrar!...—

L' Enrich renova altra cop la seguretad del pago y se 'n va xiulant escalas avall.

II.

A mitj mati del dimecres, lo dependent del senyor Coll compareix á la casa de dispesas ahont viu l' Enrich, ab lo vestit nou, ben plegadet sobre 'l bras.

—¡Hola!—diu l' elegant, prenent la roba ab molta pressa:—veig que 'l senyor Coll es una bella persona.

—Aquí tèn la factura també; crech que son...

—Si, cinquanta sis duros; ja ho sé. Séu una mica: vaig á probarme aixó.—

L' Enrich desapareix pèl interior y al cap d' un moment torna á sortir, vestit ab la roba nova.

—¡Al pèl, noy, al pèl!—diu estirantse las mànegas de l' americana.—Bueno: ¿tú no deus tenir cambi de cent duros, eh? Espérat un instant: baixo á cal adroguer á cambiar un bitllet de cinchcentas pessetas.—

Mitj' hora després d' aquest diálech l' Enrich encare no ha tornat. Lo dependent del sastre s' impacienta y 's posa á murmurar en veu alta.

—¡Ay ay!—diu la dispesera, sortint de per dintre:—¿encare es aquí vosté?

—Si, senyora: espero aquell senyor..

—¡Miri que tardará molt!... Lo menos quinze dias...

¡Bomba! ¿ahont ha anat, pues?

—A la Garriga, á pendre las ayguas. Aixís m'

FAMILIAS LITERARIAS.

IV.

No basta saber fer llibres;
lo gran que es saberlos vendre!
Tocant á aquest punt, lo sogre
ne sab molt menos que 'l gendre.

Los rellotjes de la Garriga tocan las cinch. A la fonda Peninsular hi reyna silenci complert. Tots los banyistas son al jardí que hi ha en la part posterior del establiment, ahont prenen la fresca, se gronxan en los trapecis y 's distreuen tot lo alegrement que poden.

L' element jove, no sapiguent en qué passar lo temps, ha organísat una partida de *puput*. Una pila de senyoretas, alguns senyorets y altres que no son una cosa ni l' altra, forman la rodona, que dona voltas en mitj de la plasseta del jardí.

—Ara toca á vosté—diu una noya morena dirigintse á l' Enrich, qu' es un dels que més animació comunica al rotllo.

—¿A mi?—fa l' elegant, adelantantse ab molta gracia:—¿Miri que á mi es inútil taparme 'ls ulls ab un mocador!

—¿Per qué?

—Perque la mèva mirada té la virtut d' atravesar las robas, per groixudas que sigan.

ho ha dit al passar per davant de la cuyna, vestit ab la roba que vosté li ha portat.—

Lo mosso del sastre 's fica ab una revolada la factura á la butxaca y fuig com un mal esperit.

III.

Quan lo senyor Coll s' entera de la partida que li ha jugat lo sèu *parroquiá*, tot lo vocabulari de las malas paraulas va en dansa durant quinze minuts. Estafa, murrí, tarugista... una pila d' atrocitats.

Esbravat lo furor, lo sastre adopta una resolució repentina.

—¿A la Garriga t' han dit que se 'n ha anat?

—Sí, senyor: la mestressa de la casa de *huéspedes*,—respon lo mosso.

—¿Que sab si á la tarde hi ha algun tren que marxi cap allá?

—Crech que sí: no sé si á las tres, ó á las quatre, ó á...

—O á las cinch, ó á las sis. . Ja me 'n enteraré. Mira, si vé algú á demanarme, digas que avuy tota la tarde seré á fora.—

Dit aixó, 'l senyor Coll agafa un bastó ab honors de garrot y se 'n va al carrer.

REFORMAS NOCTURNAS.

En vista del lamentable estat de molts empedrats, diu que 'ls serenos demanan prestá 'l sèu servey montats.

—¡Guapo! Digui donchs que á nosaltres 'ns deu veure totas... lo mateix que si anessim...

—¡Vaya!

—¡Bueno, bueno! Ara sabrém si es veritat aquesta mentida. Acosti 'l cap aquí...—

La nena li lliga 'l mocador davant dels ulls, apretantlo tant com li es possible, y l' Enrich queda sol al mitj del corro.

En aquell moment entra en lo jardí un personatge desconegut. Es lo senyor Coll. Pero ningú s' hi fixa y 'l rotllo comensa á voltar: al poch rato para.

—¡Puput!—diu una senyoreta dirigintse al Enrich:—puput ¿d' hont vens?

—De Roma.

—¿Qué portas?

—Corona.

—¿Qué buscas?

—Muller.

—Fes tres salts y búscala bè.—

Mentres l' Enrich salta, lo senyor Coll se fica al mitj del rotllo, agafa al jove per las mans y exclama encarantse ab la concurrencia:

—Tot lo que acaba de dir aquest perdis, es mentida, senyors. No vé de Roma, sino de Barcelona; no porta corona sino un trajo que encare me 'l deu, y en lloch de buscar muller, busca únicament que jo li escalfi las orellas davant de forsa testimonis.—

Tothom riu. L' Enrich se treu lo mocador fent un esfors sobrehumá. Lo senyor Coll s' assenta esbufegant en una cadira rústica. Y la noya morena, acostantse al confós jovenet, li diu en veu alta:

—¿M pensava que vosté hi veyá á través de la roba?... ¿Cóm es que no ha vist venir al seu sastre?

A. MARCH.

MONÓLECH D' ESTÍU.

Ja hi som, ja hi hem arribat;
quina calor, un s' ofega
dintre 'l pis, ni un alé d' aire
no passa, obrim la finestra,
aixó no 's pot aguantar,
talment semblo una marenga.

¡Ditxós estiu, bè podrias
venir pèl mes de desembre!

Los richs ray, ells á la torre
plena d' ubagas ben frescas...
pro pèls qu' hem d' estar rascant
del dematí fins al vespre
per guanyar las caixaladas...
no hi ha esbarjo. A la fi sembla
que 'm trobo un xiquet millor
anant aixís á la fresca,
en mànegas de camisa
calsas de fil y xinet las.

¡Ah! què veig, ¿no es la vehina
aquella del balcó? Si... ella!

y ara què fá, 's treu lo sach...
y se 'n posa un de las festas!

Vaig á sortir al moment;

¡qu' hermosa qu' es, qué pitera!

¡Psit! vosté! ja m' ha mirat,

ja somriu! ¡Viva la Pepa!

¿Cóm? Agafa un maletín
de bany? Oh, no quedo enrera,
si 's tira... de cap á mar

vull tirarmhi detrás d' ella!

Quin goig fora contemplarla
petjant la *menuda arena*,
besant las onas d' escuma
sos menuts peus, mentres ella
convensuda d' estar sola,
refiada, sens temensa,
's passejés per la platja
com escultural sirena
balandrejant lo seu cos,
al aire la cabellera,
entrant mar endins, endins
y jo tras, tras, detrás d' ella!
¡Renoy, quina *descripció!*
hasta sembla feta expressa!

Bè, ja tinch l' americana
posada, ara fémlí senyas.
¿Y ara? ha tancat 'l balcó
y ja surt de la escaleta!
Va de brasset ab un home ..
¡Malviatje, quina pega!
Es casada... ¡voto al mon
y á la méva negra estrella!

Vaja, la dona ja 'm crida,
ja vinch al punt... si . depressa,
¿Vols que t' ajudi á fe 'ls llits?
¡bueno, ja vinch! ¿Qué 'ls hi sembla
una conquista que puch
fer tan sols! Ja va, Marieta...
¡Anémhi! fora capás
d' estirarme las orellas.

A. LLIMONER.

¡BRRROM!

¡Qué tall! ¿Senten quin clamoreig per tots los àmbits de Barcelona?

Son los adroguers, forners, taberners, carnicers y demás distingidas personalitats del gremi de comestibles y *bebestibles*.

Están soliviantats, indignats, esgarrifats perque l' Ajuntament tracta de inspeccionar la qualitat, la cantitat y 'l preu dels articles que ells venen.

La noticia ha caygut al seu demunt com una bomba.

Y 's comprén. ¡Ves qui s' havia d' anar á pensar que un Ajuntament que com qui diu encare no puja dos pams de terra, que materialment acaba tot just de neixe, tingués ja prou agallas per plantar cara á una classe tan respectable!

¡Aixó no s' havia vist may! Generalment los ajuntaments passen los primers mesos en animada conversació sobre si aquest s' haurá de cuydar d' aixó y aquell s' encarregará d' alló altre, y fins á derrers del semestre no comensan á dirigir la mirada á las botigas de comestibles.

Pero ¡pendre possessió 'l dia hú, y al cap de sis dias ocuparse ja d' aquestas cosas! Es inconcebible, incomprensible, irresistible...

Y sobre tot, inadmissible.

No volen aceptarho de cap modo.

—Aixó—diu un taberner—es atropellar los drets individuals.

—Es ficarse en la vida privada—salta un adrogueret.

—¿Es dir—exclama un forner— que si jo tinch

un pes que se m' ha tornat una mica curt, haig de l'ensar-lo?

—¡Abaix lo municipi!—cridan los vaquers que tiran aygua á la llet.

—¡Abaix!—anyadeixen los cansaladers que arreplegan tots los gossos que passen pèl davant de casa sèva.

Es un somaten general que demostra que 'l propòsit del Ajuntament los ha tocat la fibra més delicada.

L' amenassa 'ls ha vingut tan de nou, que no saben còm desempallegarse del conflicte.

—'Ns veurém obligats—diu un—á donar lo pes y la mida justa.

—Y no 's podrà tirar aygua al ví.

—Ni mahons trinxats á la xacolata.

—No 'ns queda altre remey que apujar lo preu de tots los articles.

—¡Es que tampoch deixarán ferho aixó! Si ho fem pagar massa car, 'ns penyorarán.

—¿Es dir que per una lliura n' hem de donar dotze unsas, y no hi podém posar matràcula... y encara 'ns volen venir á marcar lo preu de venda? Nada, protestarém y arrostrarém las conseqüencias...

—¡Si!—replica un adroguer:—¡Lo mateix que en Bassa...!—

Lo pobre home ha entès *arrastrar* per *arrostrar*.

Interinament, lo poble que paga y calla, troba que la cosa pinta bastant bè.

Un ciutadá ho manifestava en veu alta:

—Ja que 'ls ajuntaments anteriors han posat tantas pedras, seria bo que aquest ne fés treure algunas.—

Suporto que 's devia referir á las pedras que 'ls carboners barrejan ab lo carbó.

MATÍAS BONAFÉ.

TUTTI CONTENTI.

PROLECH.

Lo senyor Andreu es un d' aquells solteróns *corridos* que tant abundan: un gall que de tant

LA VIDA A LONDRES. (Dibuix de P. Eris)

Una munió de criaturas anant á buscar cervesa —De 1 á 3 y de 6 á 11, únicas horas de despaig en las tabernas, en los dias festius.

gall, ja caponeja; pero ell no 's vol convencer de que ja ha fet á tots, y encare 's considera qu' es un pollastre. En cambi l' Arturo es un xicot en la plenitud de totas sas facultats.

Abdós son concurrents de cert café-cantant y abdós prenen la envejable, única y privilegiada possessió d' una *madame* ó, si volen, *mademoiselle* que, ab sas *chansonnettes* y ab sa gracia y ab... sas mitjas ratlladas, es l' encant de la concurrencia. No sé si mos lectors la coneixen: me refereixo á la célebre *Egorgéc*. Es bonica, ¿veritat? A mi, francament, també m' agrada; pero soch proteccionista *enragé* y no més me dedico al género del país.

Ignoro còm va comensar la cosa; pero 'l fet es que d' unas disputas hagudas—ab y sense H—entre 'ls dos co-pretendents, ne vingueren alguns cops de puny y d' aquests un *botellasso* al ull dret del pobre senyor Andreu, que li deixá com un *tomatech*.

CATÁSTROFE.

Lo senyor Andreu, ab la cara mitj tapada, 's

passeja per sa cambra. Y tot passejant, reflexiona.

Diu lo refran que *no hi ha mal que per be no vinga* y aquí ve de... motllo. Aquell home reflexionant, fa lo que may havia fet.

¡Ah, si hagués reflexionat més aviat! Pero moltes coses d' aquest mon tenen cara y creu y 'ls refrans n' es una de tantas: invertint los termes del que hi citat, resulta que no hi ha bè que no vinga per mal.

Proba al canto. 'L senyor Andreu, en vista del *nyanyo* rebut, deplora la vida passada entre xeflis, gallos y francaxelas, y resol esmenarse y acabar los días que li quedan, en pau y tranquil·litat. Fins aquí te rahó 'l refran; pero, ¿saben qué pensa fer pera portar á cap sos pacífichs y tranquils propòsits? *Nada menos* que casarse ab la Matildeta, una nebodeta de divuit anys que 's va afillar y que s' ha fet una mossa que... no 'n dich real perque es un adjectiu antiquat.

¡Ara diguin si tenia ó nó rahó al invertir los termes del refrán!

Pero 'l senyor Andreu no pensa en refráns y tira dret al bulto—;tambè hi tiraria jo!—Crida á sa neboda y al tenirla vis-à-vis, dirigintli *mitja* mirada lánguida, li esplica la resolució que ha pres y acaba per declararli que la dona que ha escullit pera costella es ella.

—¿Jo?—exclama la Matildeta, y cau desmayada.

Al tornar en sí, lo primer que pensa es cóm dirli al pobre tio que aquell mateix dia ha de venir á demanar sa ma d' esposa 'l seu xicot—;qué callat s' ho portava!—acompanyat de son pare ¡quin compromís! Pero las donas, quan se tracta de certas cosas son molt valentas y li explica tot de pe á pa.

Lo senyor Andreu, aficionat ja á reflexionar, reflexiona de nou y acaba per renunciar generosament á la ma de sa neboda.

—Si 'l minyó es bon noy, *cumensa*—diu.—Y 's prepara pera rebre la visita del pare y fill que pretenen ser sogre y marit respectivament de la Matildeta.

* * *

Aquells no 's fan esperar massa.

L' escena de la presentació y demanda, que se l' arreglin mos lectors com vulguin, tenint en compte que, com ja deuen haver suposat; lo xicot de la Matilde es l' Arturo.

—May, may, may—exclama 'l senyor Andreu—may aquest murri será 'l marit de ma neboda.

Y al preguntarli 'l perquè, no vol respondre...

—
EPILECH.

D' una entrevista d' amagatotis entre l' Arturo y 'l senyor Andreu resulta l' arreglo de la qüestió.

L' Arturo ja es lo marit de la Matildona—aixís l' anomena—y 'l senyor Andreu l' envejat, unich y privilegiat poseedor de la Madama.

E tutti contenti.

X. A. Y.

CONSUMATUM EST.

Sí, senyors, ja soch casat;
més ben dit, ja m' han cassat;

¡Jo 'l terror de las casadas
y héroe de calaveradas
véurem aixís tan lligat!

Vaja, no me 'n sè avení
y es cert que vaig dir que *si*
bo y estrenyent la má d' ella
y que un altre *si* femella
va resoldre mon destí.

Y ara calculin la broma
que hi farán molts. ¡Vaja, home,
donchs tan mateix hi has caygut!
pro que hi farán si al tossut
vè que una hora ó altra se 'l doma.

Quan penso ab las reflexions
que feya á molts amichs meus
al casarse, me 'n faig creus.
¡Matrimoni!... cau de rahóns!
y jo hi he caygut de peus!

¿Jo casarme? no pot ser
ni may en mí ha capigut!
¡vull conservarme solter!
y á lo milló en un va y vè
hi begut aygua y... cucut!

Ara lo que si demano
y vull adquirí ab mas manyas,
es no fé 'l Cristófol nano (!)
y que 's supprimeixi mano
tot article fet ab banyas.

Si un dia sent jo solté
de faltá vareig probá
á n' el manament nové,
que 's fassi avuy no 'm convé,
vull dir que s' ha d' acabá!

Y si es qu' encare ma veu
tè resó dintre aquest mon,
vull que hi consti lo vot mèu
perque 's supprimeixi arreu
la pena del Talión.

J. ABRIL VIRGILI.

TIVOLI.

A pesar de lo que 's deya respecte á la prohibició del sainete *Luis el tumbón*, tot va arreglarse, y l' obra siguié estrenada y continúa posantse en escena, ab aplauso del públich parroquiá del *Tivoli*.

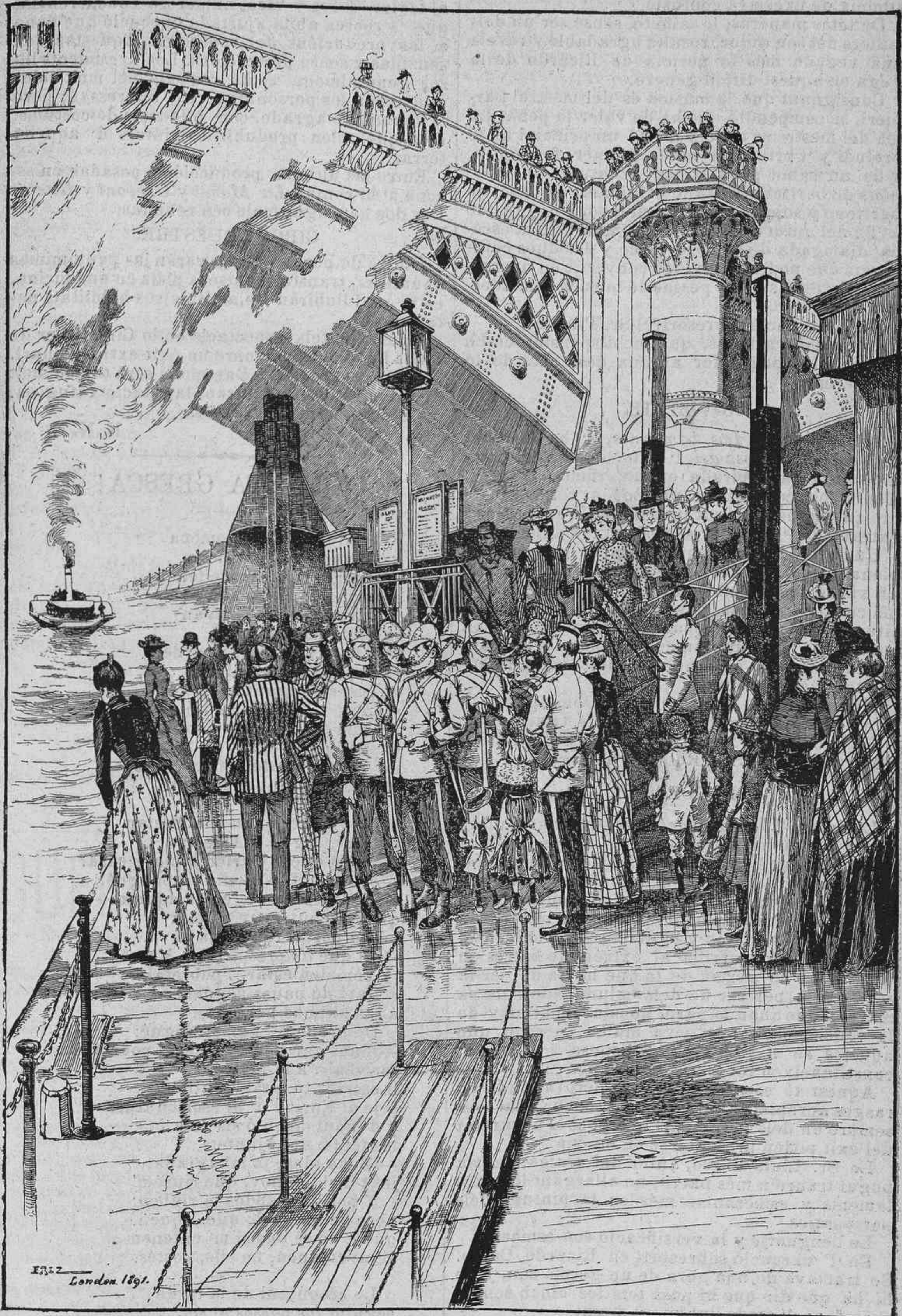
Los sainetes de Ricardo de la Vega, més ó menos felissos, tenen tots un carácter, un distintiu especial. Regularment l' acció un cop analisada es senzilla; pero apareix bastant complicada, gracias á l' abundancia de tipos qu' en ella intervenen y á las escenas populares que reproduheixen.

Entre 'ls tipos de *El despacho de huevos frescos* sobresurten lo sabater de vell, la Candelas, lo Sr Lluís y la vella de la botiga d' ous, que son per altra part los que obtenen una interpretació més acabada. Entre las escenas més típiques y millor rodonejadas, la que tè lloch entre la Candelas y 'l sabater se 'n du la palma, distingintse també la que s' entaula entre 'ls pares del nuvi.

LONDRES.
LA ESTACIÓ DEL PONT BLAKFRIARS.

(Dibuix de P. Eriz.)

Voluntaris esperant lo vapor pera trasladarse á Wimbledon á fer l' exercici.

L' última escena de la producció es molt animada; pero tal com al *Tivoli* la representan, adoleix de excessiva confusió.

De totes maneres, lo sainete, sense ser un dels millors del seu autor, resulta agradable y revela una vegada més la pericia de Ricardo de la Vega en aquest difícil género.

Consignant que la música es del mestre Barbieri, se compendrà que ha de valer la pena. La mà del mestre se coneix desde un principi ab lo preludi y 'l primer coro de caràcter descriptiu, y de un sabor popular molt acentuat. Uns *couplets* de baritono bastant originals, un duo de baritono y soprano que ningú podrà negar que es fill del autor del *Barberillo*, una bonica escena dialogada de balcó á balcó y dos duos combinats que podrian haverse convertit en un garbós quarteto, son las pessas de música que adornan lo sainete.

En la execució sobresortí 'l Sr. Pinedo.

Los demés artistes, que 'm dispensin: crech que haurian pogut fer alguna cosa més de lo que feren.

NOVEDATS.

Ab lo titol de *Los bombones*, s' ha estrenat una comedia ó *cosa así*, l' autor de la qual reconeix qu' está inspirada en un quènto francès. Tenim, per consegüent, uns *bobóns* refets ab sucre que ja havia sigut treballat á Fransa. No es extrany que 'l paladar se resisteixi á admètre'ls.

Una acció inverossimil, agafada pèls cabells, plena d' escenas més que cómicas, apayassadas, ab xistes, molts dels quals no han sigut passats pèl cedás: entradas y sortidas injustificadas y situacions no totes preparadas degudament, son condicions més que suficients perque aquesta producció no s' aguanti, á despit del seu llenguatge fácil y mogut.

Me sembla que 'l Sr. Pina y Domínguez, ja que volia arreglar una obra, podia triar millor.

En la execució 's distingiren las Sras. Bernal y Martínez, y 'ls Srs. Rossell y Balaguer.

ELDORADO.

Lo drama *El crédito del vicio*, estrenat l' últim dimars, está basat, com tantas altres produccions, en los efectes perniciosos de la calumnia.

Prestant crédito á una calumnia, un marit expulsa á la seva dona del domicili conjugal: un fill de aquest matrimoni que creya morta á la seva mare, la coneix y la defensa. La noble actitud del fill, que arriba al extrém de batre en desafió ab lo germá de la que havia de ser la seva núvia, per ser un dels calumniadors de sa mare, y que quan lo pare, no conveniut may de la ignocencia de la seva muller, permet que aquesta se 'n vaja y ell se disposa á seguirla, constitueixen tot lo nú del drama.

Aquest tè escassa novel·la; pero abunda en rasgos apropiats al assumpto. L' amor filial será sempre un dels sentiments que ab més seguretat del éxit poden presentarse en escena.

Lo Sr. Lluís Calvo, autor del drama, hauria pogut traure'n més partit, no allargant los parlaments y esmerantse més en la pintura dels personatjes.

Lo llenguatge y la versificació son esmerats.

En l' execució sobresortí en Ricardo Calvo. Se tractava de una obra de un germá seu, y no hi ha que dir que hi posá tots los cinch sentits pera donarli tot lo lluhiment degut.

CALVO-VICO.

La companyia valenciana continúa atrayent al teatro Calvo y Vico, numerosa concurrencia, que 's recrea ab la ajustada execució que dona á las produccions del repertori. Aquestas son senzillas y sense pretensions. Los arguments lliços generalment, están realsats pèl molt calor que tenen los personatjes. No interessan; pero 's veuen ab agrado, com quadrets de costums, dels que solen produhir los pintors d' aquella terra.

Entre las últimas produccions posadas en escena s' hi contan *La Moma* y *Cheront y Riteta*. Las dos han sigut molt bèn rebudas.

CIRCO EQUESTRE.

Dintre de poch s' inaugurarán las pantomimas aquáticas, transformantse la pista en una picina, en la qual lluhirán los artistes sos habilitats natorias.

Aquest mateix espectacle en lo Circo Oller de París ha alcansat sempre un éxit extraordinari.

Es de creure que á Barcelona será també molt bèn rebut, sobre tot durant la estació xafugosa.

¡Al agua patos!... y patas!

N. N. N.

¡QUÁNTA GRESCA!

L' Albert y la Filomena passavan l' istiu al mas, —una gran finca que tenen al terme de Villarnau.— Allí tranquilets gosavan sa ditxa matrimonial, fent la *siesta*, mati y tarde; passejant, al cap-al tart. al vespre, jugant al tuti, y á la nit... bè, ja veurán, las nits son foscas y á voltas es fácil ensopegar... no 'n parlém; deixemho corre y aném seguint endavant.

Un vespre, quan s' aburrian del tuti, digué l' Albert: —¿Sabs que l' Enrich ja no 's casa? —¿Qué 'm dius? —ella i espongué. —Lo que sents: la carta aquesta que hi rebut avuy mateix m' ha portat tan trista nova... —¡Si que *amigü!*... ¿Y la Mercé? ¡Y cóm deu estar... pobreta!—

Rato de pausa segueix á las últimas paraulas.

De prompte 'l marit digué: —¿Sabs qué penso? Que 'ls podriam fer venir: á la Mercé li escrius tú quatre ratlletas, y jo al Enrich n' hi escrich tres, y d' aquí cinch ó sis días los tenim aquí juntets...

—¡Bona idea, ja m' agrada; ja 't dich jo, noy, que riurém!—

Y per dins abdós ja riuhen; pero de un modo que... que... que... no sé pas si m' entenen... si m' entenen, no ells, vostés.

Lo crepúscul de la tarde seguint *los passos* al sol,

va allunyantse, va allunyantse
fins que... ¡nada! fins qu' es fosch.
L' Albert y la Filomena
fan lo sèu quotidià vol,
y tot passejant s' ocupan
dels ex nuvis...

—Sembla, noy,
que 'ls dos colomins ja tornan
à fer las paus. —Y al di' aixó
se veu que sas galtas prenen
un tinte bastant rojós.

—Aixís ho veig—ell contesta—
y creu que ho celebren molt.—
també à n' ell se li enrajolan
las galtas qu' es un primor.

Per altra part de l' hisenda
passejan també tots sols
los colomins, los ex nuvis...
¡Quin parell d' aucells, renoy!
Escoltémlos, si bè 'ls sembla:
ja veurán quin tripijoch
s' armará ab lo que projectan...

—Ja sabs que nostres amors—
diu ell à n' ella—s' trencaren
al saberse 'ls enredots
que ab l' Albert tu avans tenias,
y, ab la Filomena, jo...
Sent aixís, als dos fem veure
que hem fet las paus, y ab los dos
seguirém com... ja seguíam...
¿Qué 't sembla?

—¡Molt macatò!
¡Ja 't dich, noy, que farém broma!
¡Ja m' hi tinch!... Ah, sobre tot,
procurém separá'ls sempre,
sempre com més lluny millor.

Y segóns noticia fresca
que hi tingut, encar s' están
tots quatre al mas... ¡Quánta gres

¡Los masovers, cóm riurán!

X. A. Y.

ESQUELLOTS

L' endemà de constituhirse 'l
nou Ajuntament, lo *Diluoi*, fentse
cárrech d' alguns incidents de la
primera sessió en la forma pecu-
liar qu' ell acostuma, terminava
la ressenya ab los següents pá-
rrafos:

«El concejal señor Valls disputaba la
sindicatura que los conservadores otor-
garon al señor Roca y Roca, pero los
conservadores decían que no querían
votar al señor Valls porque era díscolo
y había empezado ya por promover un
incidente, y que en cambio el señor
Roca y Roca tenía tras sí los votos de
algunos amigos y dos periódicos diarios
y dos semanarios satíricos en que es-
cribe.

»Algunos querían saber en qué estri-
ba el empeño en ser síndicos del Ayun-
tamiento. Esto lo podrán explicar me-

jor que nadie los señores Sol y Ortega y González que
fueron síndicos de la funesta administración de 1887 á
1889. Y lerdó será el que no lo entienda.»

Aquest sueltet, plé de reticencias maliciosas,
nos obliga à donar algunas explicacions.

Dada la costúm que hi ha en totas las corpo-
raciones qu' estiman lo sèu decoro, de otorgar à
las oposicions una intervenció fiscalisadora de la
sèva gestió, sabém que 'l Sr. Roca y Roca no
pogué menos de aceptar un cárrech, qu' es una
verdadera càrrega, y ho féu després de consul-
tarho ab sos amichs polítichs.

Pero aixís y tot, ni l' aná à solicitar de ningú,
ni 'l feu objecte de cap classe de transacció ni
componenda.

Si 'ls que 'l votaren volgueren honrar al se-
nyor Roca y Roca ab un càrech tan delicat, obra-
ren ben espontáneament, y sabent per endavant
que dintre de la corporació municipal lo Sr. Roca
y Roca ha de ser en tot y per tot lo que ha sigut
dintre de la premsa.

DAVANT DE CAL ARGENTER.

—¿Quánt deu valguer aquell anell del mitj?
—¡Quí sab!... Potser val cent pans de sis lliuras.

Marino Fois
1891

Precisament algú que codiciava 'l càrrech, anava a trobar los regidors un per un dihentlos ab molta insistencia:

—No votéu per sindich a un periodista, que ja sabéu que 'ls periodistas ho diuhen tot.

Aixó precisament se proposa fer lo Sr. Roca y Roca: com a sindich, véureho tot; y com a sindich y com a periodista dirho tot.

Ab lo qual no podrá menos de satisfacer los bons desitjos expressats per l' arcalde als periodistas. Lo Sr. Porcar y Tió los digué que volia que las parets de la Casa de la Ciutat siguessen de cristall.

Quan al Sr. Tort y Martorell van entregarli la vara de tinent de arcalde, se trobava que duya bastó, y ab lo bastó particular a l' una mà y la vara de tinent d' arcalde a l' altra, després de medir quin de aquells dos adminiculs era més llarch, digué:

—«Aquest (lo bastó) es lo de la moralitat; y aquest altre (la vara) 'l de l' arcaldia.»

— Ab la mateixa frescura haria pogut dir:

—«Aquest es lo bastó de *reformista* de 'n Romero Robledo; y aquesta altra la vara de *reformista* de la Reforma de Barcelona de 'n Baixeras.»

Perque 'l Sr. Tort y Martorell es reformista dugas vegadas.

Reformista polítich y reformista municipal.

L' edifici del Restaurant del Parch, quals obras desde la Exposició Universal havian quedat suspesas, serà acabat, o a lo menos s' han donat ordres de que s' acabi.

Pero ja no 's destinará a restaurant, sino a Museo arqueològich.

Ab aixó 's veu que 'l poble va tenir més rahó que l' arquitecto

No s' olvidi que 'l poble desde bon principi, va donar a aquell edifici 'l nom de *Castell dels tres dragóns*.

En Pep dels Ous y 'ls seus companys de glories y fatigas, després de un llarch procès y de una vista pública que ha durat una porció de dias, han sigut posats al carrer nets de tota culpa.

Ja no falta sino una cosa.

Qu' en totas las ciutats d' Espanya, y a Madrid principalment, s' organisi en tota regla 'l gremi honrat dels matuters, subjectantlos al corresponent pago de matrícula.

De aquesta manera 's complirà 'l refrán tan conegut:

—«De lo perdido saca partido»

Lo gran Teatro del Liceo ja té empresa.

Y la nova empresa del gran Teatro del Liceo ja té director artístich.

Lo nomenament de tal ha recaigut en lo conegut home de lletres D. Pompeyo Gener.

L' elecció es acertada.

Ara no més falta saber una cosa: y es si 's poden donar espectacles artístichs sense contar ab decoracions y trajos.

A no ser que la empresa del gran Teatro 's decideixi a vendre al drapayre tots los trastos que posseheix pera comprarlos nous de trinca.

A Manlléu hi ha vehins que ho entenen, y entre aquests se distingeixen los qu' están casats ab pubilla, que per lo vist, son molts en aquella població.

Los pubills manlleuhenchs han de passar la pena negra per causa de sas mullers. Las pubillas no 'ls deixan granejar, los hi arman cada escàndol que tremola 'l misteri y fins s' han donat cassos de que per retirar tart los fan dormir al carrer.

En vista de tot aixó, van acordar l' altre dia celebrar un *meeting* y constituirse en societat. La societat se ha de denominar dels *Mártirs*.

¿Eh qu' es salat?

Donchs per facilitar la seva organizació, van fer tirar una crida pèl nunci, concebuda en los següents termes:

«Se fa saber a tots los pubills que avuy a las duas de la tarde hi haurá reunió en lo Café del Descarnat, pera tractar de la constitució de la *Societat dels Mártirs*. Se suplica la assistencia de tots, y si n' hi ha algú que tinga temor als renys de la pubilla, pot enviar sollicitud per escrit y la comissió 's cuydará de contestar a la seva dona. ¡Animo, pubills! No teméu en venir, ja que aixó portará la pau a casa nostra y d' aquest modo no 'ns trobarém may més fencats al carrer.—La Comissió.»

¿Qué tal?

Las pubillas podrán ferlos patir molt, pero ells no 's donan per entesos y 's diverteixen tot lo que poden.

¡Molt ben fet! Aixó es essencialment filosófic.

¿De qué 's tracta al cap-de-vall? De no posarse cap pedra al fetje y de veure si las pubillas reventan de una vegada.

Ab lo qual, los pubills quedarán lliures, felissos é independents... y lo qu' es més important encare: duenyos del bot.

¡Quina calor se sent aquests dias!

Lo forn de l' atmósfera s' escalfa, y 'ls pulmóns respiran foch.

Si aixó va continuant en la mateixa progressió, aviat totas las personas que avuy s' exhalan suant farán olor de rostit.

En mitj de aquest infern, los periódichs publican una noticia consoladora.

Flammarión, l' eminent astrónom francès, té calculat que allá per l' any 2 200,000 de la Era Cristiana, 'l planeta Terra que habitém quedarà convertit en una inmensa massa de gel

¿Qué 'ls ne sembla?

¡Un granisat que no quedarà llest fins d' aquí 2 199,108 anys!

¿Qui dels meus lectors se resigna a esperar tranquilament que li serveivin?

La famosa Sarah Bernhardt está realisant actualment una excursió artística, per las islas oceánicas.

Per tot arreu la obsequian, la celebran y la aplaudeixen.

Aixis per exemple la reyna de Honolohu, li ha dirigit la següent carta:

«La reyna negra Lilinokalali, a la reyna blanca, a la filla predilecta y sagrada del Deu de las Arts.

»Desitjém rébrer ab alegría, entussiasme y joya aquí desconeguts, a la ilustre reyna, consagrada de tots, pèls móns artístichs tan llunyans de nostre pais.

CANTAR ILUSTRAT.

Si tens pardalets al cap,
no puch saberho, salero:
lo que sè de bona tinta
es que 'n portas al sombrero.

«Nostres camps de flors seràn arrasats pera
estendre una alfombra en lo camí que ha de
conduhir á la filla blanca de Dèu, al palau que li
tinch destinat.

«Ningú dels del sèu séquit *serà menjat per
nostra gent*. Vinga, donchs, la reyna blanca á
nosaltres, sense cap temor.»

Per lo que respecta á la famosa artista, ben
segura deu estar de que ni ara ni may ningú se
la menjará, ni 'ls salvatjes més antropófagos y
famolenchs.

Perque en rigor á ningú li agrada tenir d' es-
curar ossos.

¡Viva la sal, la sandunga y tot lo demés qu' en
semblants cassos s' acostuma!

Dich aixó apropòsit de la diversió que la aris-
tocràcia, es á dir lo més selecte de l' *ayga-lifa*
de Madrit, ha organísat per distingirse.

Se tracta de una corrida de toros realísada
sense 'l concurs de cap torero de profecia.

Tot lo personal era de la *crème* de la societat.
No lidiaren sino condesos, marquesos, duquesos
y baronesos.

¡Hermosa aliansa de las banyas y l' aristocràcia!

Llegeixo:

«En compliment de una de las constitucions
del recién sínodo diocessá, en lo successiu los
párrocos de Barcelona assistirán ab creu alta al
enterro dels sèus feligresos pobres.»

Y ara pregunto:

¿Lo qu' es qüestió de *creu*, será també qüestió
de *cara*?

Més clar:

¿Hi assistirán de franch ó *mediantibus illis*?

Invenció curiosa.

Als Estats Units s' ha comensat á usar un ba-
rret, construhit de tal manera, que tè una fines-
treta á un dels costats, per la qual surt un ninot,
que saluda á las personas conegudas del propie-
tari del barret.

Naturalment: tot es qüestió de un joch de mo-
llas relacionadas ab un botó que va á parar á la
butxaca.

De aquesta conformitat se logra saludar á la
gent, de una manera curiosa y sense corre perill
de costiparse.

Passant una coneguda
y sortint lo ninot fora,
casi se li diu: —Senyora,
lo mèu ninot la saluda.

Parlan dos amichs de assumptos de tribunals,
y diu un d' ells:

—¿Sabs aquell plet tan empenyat que soste-
nian en Magi y en Celestino? Donchs al pobre
Magi li ha costat la vida.

Resposta del altre:

—¡Amigo, si que n' ha sortit barato!

OBSEQUI ALS LECTORS

de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

Presentant aquest CUPÓ, s' entregarà per
UN RAL un exemplar de la famosa novela de
Prosper Merimée

CARMEN

de la qual se 'n va treure l' argument de la po-
pular ópera de Bizet.

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20, BARCELONA

NOTA.—No es necessari tallar lo cupó. Bastará
presentar en la llibreria aquest número de LA Es-
QUELLA, pera la estampació del sello.

CANTARELLAS.

Quan una noya es promesa
y 'l promés li ha dat l' anell,
entre sí mateixa pensa:
—¡Quin anell y quin anyell!...

Si l' honor gastés bastó
per pegar á qui 'l calumnia,
¡qué poca gent en lo mon
quedaria sense surra!...

Vista á distancia fa efecte
la tèva cara pintada:
ja está vist, que ta pintura
es pintura abocetada.

P. TALLADAS.

CONTRA LA NOVA EMISIÓ.

—Si jo fos rich y tingués bitllets ¿sabs qué faria ara?
—Aniriam á la taberna á descambiarlos dessegui-
da ¿eh?
—¡Endevinat!

FILLAS D' EVA.

Fot. Schaarwachter.—Berlin.

Molt iguals, com á germanas,
molt guapas, com alemanas,
molt rossetas, molt galanas
y soberbiament *barbianas*.

Voldria tení' una clau
per obrí y tancá 'l teu cor,
puig d' aquest modo sabria
si m' has olvidat ó nó.

J. MALLOL.

En la soletat de un jardí, l' Elissa y en Lluís festejan, dihentse, com sol succehir moltas vegadas, paraulas amargas.

—Lluís ¡qué n' ets d' ingrát!
—¿Jo, Elissa?... ¿Per qué 'm dius aixó?
—Perque sempre jugas ab lo meu cor.
—Es veritat: hi jugo; pero perdo sempre.

En una fonda s' entaula un individu demanant un cubert de dos pessetas.

Al menjar la sopa, arreplega ab la cullera un objecte extrany y crida indignat:

—¡Mosso!... vinga aquí... ¿qu' es aixó?
Lo mosso, ab molta flema:
—Ay, ay ¿qué no ho véu? Es un botó.
Lo parroquiá fora de sí, pega un cop de puny á la taula.
—Home, no s' enfadi—replica 'l mosso.—¡Pot ser sí, que s' haurá cregut que per dos pessetas, li donarém una americana!...

Un metje ordena unas fregas á un malalt que 's queixa de dolor á la espatlla.

—Unas fregas... ¿y de qué s' han de fer?—pregunta 'l malalt.

—Unas fregas d' ayguardent. Ja veurá com lo dolor se n' hi vá.

—Escolti, Sr. Doctor: l' ayguardent fregantlo deu filtrar pèls poros, ¿veritat?

—Sí, senyor.

—Llavoras ¿no li sembla que 'l remey faria més efecte si me 'l begués?

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA 1.ª—*Ca-la-mar-sa-da*.
2. ID. 2.ª—*Ta-u-la*
3. ANAGRAMA.—*Sap-Pas*.
4. SINONIMIA.—*Figueras*.
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Palau-Tordera*.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Bocairent*.
7. CONVERSA.—*Tarrasa*.
8. GEROGLÍFICH.—*Per transparents las finestras*.

XARADA.

ESCENAS BARCELONINAS.

A cal mantegayre (1).

—Dèu lo quart.

—Buenas, senyors;
¿qué se li ofereix?—Voldria
un corte per un vestit
de indiana que fos bonica,
pro que no fos de molt preu,
¿sab? una cosa senzilla.—Sí, senyora; vegi aquesta
si li agrada.

—Es massa llisa.

—¿Y aquesta?

—No 'm desagrada;

(1) Dedico aquesta xarada—di'lech ó lo que siga,—á tots los dependents del—carrer de la Boquería.

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola. Barcelona.

DEMÀ DISSAPTE

Día 11 de juliol

Lo popular senmanari

LA CAMPANA

DE

GRACIA

PUBLICARÀ

UN ESPLENDENT NÚMERO

EXTRAORDINARI

conmemorant

LA PRESA

DE LA

BASTILLA

La ilustració, espléndida, deguda als coneguts artistes

M. MOLINÉ y A. MESTRES

Lo text variat y xispejant, degut als habituals col·laboradors y altres no menys reputats escriptors.

MARTÍNEZ BARRIONUEVO

DE PURA SANGRE

NOVELA ESPAÑOLA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

OBRA NUEVA

SU ÚNICO HIJO

POR LEOPOLDO ALAS (CLARÍN)

Un tomo en 8.º, Ptas. 4.

Acaba de publicarse

CAPULLOS DE NOVELA

POR

ANTONIO DE VALBUENA (VENANCIO GONZÁLEZ)

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, & bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

pro, trobo qu' es massa viva
la primera.
—¿Y aquest' altre?
—Ay, no; no m' agrada 'l lila.
—Donsas n' hi vaig á ensenyar
una colecció magnífica
que havém rebut de París
encare no fa vuyt días...
miris quín' una ..¿y aquesta?...
aquí t'è una mostra rica...
¿y aquest dibuix no li agrada?...
¿y aquesta mostra petita?...
¿y aquest ratllat?... ¿y aquest quadro?...
¿y 'ls topos?... ¿y aquesta llisa?...
¿y aquesta?... (potsé 'm farà
treure tota la botiga).
—Aquesta ja es boniqueta
si no fos tan quarta-quinta
la ratlla.

—¿Y aquest brancatge?...
—Lo trobo qu' es una mica
massa prima-dos-tercera
la fulla del mitj.
—No ho diga;
cabalment es una mostra
que 's despatxa cada día.
—¿No 'n t'è d' altres?
—(¡Quína plepal
veig que no farém pas fira).
—No m' acaban d' agradar.
—Es lo que aquest any s' estila.
—Bueno, donsas, ja veurá,
com qu' es per la mèva filla...
(—Sí, vamos; ja ho deya jo
que no faríam ..)

—Voldria
que 'm tallés de cinch-tres una
d' aquestas una petita
mostra per pogué ensenyarla
á la noya, y aniriam
després al carrer de Tot,
qu' es hont s' está la modista,
perque ella esculleixi.
—Bueno,
las tindrà... (qualsevol día).
—No s' olvidi

—Ara mateix...
(me 'n vaig á seure una mica.)
Dugas portas més avall
se fica á un' altra botiga,
y á n' al dependent que troba
fa la mateixa. . santissima.

J. STARAMSA.

ENDAVINALLA.

¿Qu' es lo que 'ns dona 'l govern?
¿qu' es lo que creix á n' al bosch?
¿qu' es lo que 's crema al hivern?
¿qu' es lo que causa tants plors
á la canalla? Aixó es
lo que vull saber, lectors.

JOSEPH ABRIL.

MUDANSA.

En Tot, que sempre t'è gana,
un total se 'n va emportar
del tot de 'a Mariana
y solet se 'l va menjar.

JUMERA.

TRENCA-CLOSCAS.

D.ª LEONOR TERG.

MOTRIL.

Formar ab aquestas lletras lo títul de una vila catalana.

PEP DE LA MANCA.

LOGOGRIFO NUMERICH.

- 1 2 3 4 5 6 —Nom de dona.
- 6 3 4 2 6.—Provincia espanyola.
- 3 1 5 6 —Poble d' Aragó.
- 6 2 6.—Part del aucell.
- 3 4.—Un líquit.
- 3 —Consonant.
- 5 4.—Nota musical.
- 6 3 4.—Lo que tenen moltes criaturas.
- 3 6 5 6.—Objecte d' arcalde.
- 6 2 6 3 6.—Provincia espanyola.
- 3 6 5 1 2 6.—Apellido célebre.
- 5 4 3 6 2.—Competidor.
- 3 1 2 6.—En un barco.
- 5 6 2.—Una moneda
- 2 6.—Nota musical.
- 5.—Consonant.

J. ALAMALIV.

GEROGLIFICH.

×
|
I
L I
mo mo
K K

JAUMET ROSICH.

UNA PARELLA.

Ell está cessant fa mesos,
mes gracias al excelent
tacto administratiu d' ella,
viuhen bastant guapament

BARCELONA:

Imprenta de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.